

Regering *van* Aruba

Ministerie van Financiën
en Overheidsorganisatie
L.G. Smith Blvd. 76
Oranjestad, Aruba
Tel. (297) 528 4900

Uitvoerings Rapportage

1e Kwartaal 2016

Colofon

Titel: Uitvoeringsrapportage 1^e kwartaal 2016

Samengesteld door: Directie
Financiën

Bronnen: E1, PSA, SAP, kwartaalrapportages SVB en AZV

Datum: 16 mei 2016

Disclaimer

De in deze rapportage gehanteerde cijfers zijn de resultaten afkomstig uit 's Lands centrale financiële administratie. Bij de opstelling van deze kwartaalrapportage is rekening gehouden met het volgende:

- De kosten voortvloeiend uit nog te ontvangen facturen en afrekeningen, die voor zover nog niet in de centrale administratie zijn opgenomen, zijn op basis van een zorgvuldige schatting verwerkt in deze rapportage. De kosten zijn zo volledig mogelijk verwerkt en de middelen op basis van de werkelijke realisaties per 31 maart 2016;
- De toegepaste cijfermatige opstelling is conform de begrotingsopstelling, mits anders vermeld;
- De rapportage betreft de uitvoering van de begroting van de ministeries van het Land conform de Landsverordening Instelling Ministeries 2014 (c.q. overheid conform enge definitie);

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
Inleiding	9
1. Realisatie begroting 2015	10
1.1. Realisatie exploitatierekening	10
1.1.1 Middelen per ultimo 1 ^e kwartaal.....	10
1.1.2. Kosten per ultimo 1 ^e kwartaal	13
1.2. Realisatie kapitaalrekening	16
1.2.1 Kapitaalontvangsten 1e kwartaal.....	16
1.2.2 Kapitaaluitgaven per ultimo 1 ^e kwartaal.....	16
2. Financiering en schuldbeheer	18
2.1. Uitvoering financieringsbevoegdheid	18
2.2. Schuldstand.....	19
3. Stand van zaken van het financieel beheer.....	21
3.1. Inleiding.....	21
3.2. Verrichte werkzaamheden uit hoofde van het Verbeterplan Financieel Beheer.....	21
V1. Borgen van informatie(voorziening) in rapportages	21
V2. Begroting en Financieel-economisch Beleid.....	22
V4. Inhaalactie belastingachterstanden	22
V5. Vorderingenbeheer en studieleningen portefeuille.....	23
V6. Processen Departamento Aduana Aruba.....	23
V7. Informatie Technologie Departamento di Impuesto.....	23
4. Liquiditeitsoverzicht.....	25
4.1. Toelichting	25
5. Collectieve Sector	26

Samenvatting

Voor u ligt de uitvoeringsrapportage over het 1^e kwartaal van de Landsbegroting 2016.

Doelstelling van deze 1^e kwartaalrapportage is het informeren van de Ministerraad en de Staten van Aruba over de begrotingsuitvoering, inzicht verschaffen in de middelen- en de uitgavenrealisatie, de realisatie van de kapitaaldienst, financiering en het schuldbeheer, de liquiditeitspositie en de stand van zaken met betrekking tot het financieel beheer. Deze rapportage is eveneens bestemd voor de overige stakeholders op het gebied van de openbare financiën van Aruba.

Tabel 1: Realisatie 1^e kwartaal 2016 in Afl.

Exploitatierekening

<i>Middelen</i>	<i>1ste kwartaal-2016</i>	<i>1ste kwartaal-2015</i>	<i>Begroot</i>	<i>% Begrotings-realisatie</i>
<i>Directe belastingen</i>	141,228,363	143,442,716	573,700,000	24.6%
<i>Indirecte belastingen</i>	96,581,460	109,472,394	473,700,500	20.4%
<i>Retributies, leges & rechten</i>	6,432,612	10,210,926	31,831,100	20.2%
<i>Rechten, boeten & overig</i>	13,441,206	8,235,844	36,979,000	36.3%
<i>Rente</i>	53,185	496,955	591,000	9.0%
<i>Niet-belastingopbrengsten</i>	11,336,415	7,759,289	59,193,100	19.2%
<i>Landsbedrijven en fondsen</i>	1,516,250	1,075,181	6,065,000	25.0%
<i>Overige ontvangsten</i>	11,829,472	14,139,263	50,136,800	23.6%
	282,418,963	294,832,568	1,232,196,500	22.9%

<i>Kosten</i>	<i>1ste kwartaal-2016</i>	<i>1ste kwartaal-2015</i>	<i>Begroot</i>	<i>% Begrotings-uitputting</i>
<i>Personeel</i>	88,014,243	89,217,873	363,872,100	24.2%
<i>Werkgeversbijdragen</i>	23,780,178	24,154,834	92,978,600	25.6%
<i>Goederen en diensten</i>	27,476,402	23,042,898	165,774,200	16.6%
<i>Rente LV & VV</i>	50,530,665	48,432,785	209,424,000	24.1%
<i>Subsidies</i>	43,346,566	44,942,464	201,874,300	21.5%
<i>Overdrachten Binnenland</i>	28,922,177	25,545,549	116,301,800	24.9%
<i>Overdrachten Buitenland</i>	3,383,478	222,941	20,151,300	16.8%
<i>Bijdragen en afschrijvingen</i>	39,996,180	23,769,873	154,544,400	25.9%
	305,449,889	279,329,217	1,324,920,700	23.1%

<i>Exploitatie te kort</i>	<i>(23,030,926)</i>	<i>15,503,351</i>	<i>(92,724,200)</i>	<i>24.8%</i>
----------------------------	---------------------	-------------------	---------------------	--------------

Kapitaaldienst

<i>Kapitaal ontvangsten</i>	<i>1ste kwartaal-2016</i>	<i>1ste kwartaal-2015</i>	<i>Begroot</i>	<i>% Begrotings-uitputting</i>
<i>Verkoop onr. goederen en grond</i>	37,830	18,028	11,000,000	0.3%
<i>Lo kale Kredietaflossing</i>	350,072	713,452	7,471,000	4.7%
<i>Vrijgekomen afschrijvingen</i>	8,264,806	8,264,806	28,105,700	29.4%
	8,652,708	8,996,286	46,576,700	18.6%

<i>Kapitaal uitgaven</i>	<i>1ste kwartaal-2016</i>	<i>1ste kwartaal-2015</i>	<i>Begroot</i>	<i>% Begrotings-uitputting</i>
<i>Investeringen</i>	64,248	(112,093)	6,774,600	0.9%
<i>Vermogensoverdrachten</i>	-	4,914,491	15,175,000	0.0%
<i>Lo kale kredietverlening</i>	2,466,596	9,273,994	35,000,000	7.0%
	2,530,844	14,076,393	56,949,600	4.4%

<i>Netto tekort kapitaaldienst</i>	6,121,864	(5,080,106)	(10,372,900)	-59.0%
------------------------------------	------------------	--------------------	---------------------	---------------

Kengetallen

<i>Financieringsbehoefte</i>	(56,992,480.15)	10,423,244.77	(312,226,100.00)	18.3%
------------------------------	------------------------	----------------------	-------------------------	--------------

<i>Herfinanciering aflossingen</i>	40,083,418		209,129,000	19.2%
------------------------------------	-------------------	--	--------------------	--------------

<i>Financieringstekort</i>	(16,909,062)	10,423,245	(103,097,100)	16.4%
----------------------------	---------------------	-------------------	----------------------	--------------

<i>Tekort t.o.v. BBP begroting Afl. 5,203 mln.</i>	-0.32%	0.20%	-1.98%
<i>Tekort t.o.v. BBP 1e kw. '16 Afl. 4,922.3 mln.</i>	-0.34%	0.21%	-2.09%

Tussentijdse conclusie

De realisatie over het 1^e kwartaal 2016 voldoet met een tekort van slechts 0,3 % vooralsnog voldoende aan de LAft tekortnorm van 2,0% voor het (gehele) begrotingsjaar 2016.

▪ Middelen:

De realisatie van de middelen bedraagt Afl. 282,4 mln., ten opzichte van een begroot bedrag van Afl. 1.232,2 mln. Hiermee zijn de middelen voor 22,9% ten opzichte van de begroting 2016 gerealiseerd.

Alhoewel sprake is van een achteruitgang ten opzichte van het 1^e kwartaal 2015 en de onderrealisatie ten opzichte van de begroting, zijn de onderrealisaties geïdentificeerd en wordt nu meer nadruk gelegd op controle en compliance waardoor de middelen alsnog conform de begroting zullen worden gerealiseerd.

In hoofdstuk 1.1.1 is een nadere toelichting gegeven op de voorlopige realisaties per hoofdmiddelensoort.

▪ Uitgaven:

De realisatie van de kosten bedraagt Afl. 305,4 mln., ten opzichte van een begroot bedrag van Afl. 1.324,9 mln. Hiermee zijn de kosten voor 23,1% ten opzichte van de begroting 2016 gerealiseerd. Ondanks dat de realisatie geheel volgens verwachting voor het 1^e kwartaal is verlopen, verdient de ontwikkeling van de overwerkvergoedingen, de nodige aandacht opdat begrotingsoverschrijdingen niet zullen plaatsvinden.

In hoofdstuk 1.1.2 is een nadere toelichting gegeven op de voorlopige realisaties per hoofdkostensoort.

▪ **Financiering en schuldbeheer:**

Tabel 2: Kerncijfers financiering en schuldbeheer

<i>Bedragen in Afl. x1 mln.</i>	<i>1e kwartaal 2016</i>	<i>Begroot 2016</i>
<i>Financieringsbehoefte</i>	(57.0)	(312.2)
<i>Aflossingen</i>	40.1	209.1
<i>Financieringsstekort</i>	(16.9)	(103.1)
<i>Te kort t.o.v. BBP</i> <i>BBP 4,922.3 mln.</i>	-0.3%	-2.1%

Met betrekking tot de financiering en schuldbeheer zijn op basis van de realisaties over het 1e kwartaal geen bijzonderheden te melden.

▪ **Stand van zaken inzake het verbeteren van het financieel beheer:**

- Informatievoorziening en rapportages.
In het afgelopen kwartaal is ervoor gekozen om primair aandacht te besteden aan de actualisering van de administratieve organisatie van ondersteunende processen (en sub processen) ressorterende onder de financiële administratie van de Directie Financiën.
- Begroting en Financieel-economisch beleid.
Op basis van de samenhang maar ook tegenstellingen tussen de Comptabiliteitsverordening en de LAft zijn de eerste ontwerpen gemaakt van een nieuw begrotingsmodel.
- Kasbeheer en financieringen.
Het financieringsplan 2017 als onderdeel van de eerste conceptbegroting 2017 is ter beoordeling en besluitvorming voorgelegd. Er zijn nadere afspraken gemaakt met de Centrale Bank van Aruba omtrent samenstelling van de Gouvernement Financial Operations rapportage.
- Inhaalacties belastingachterstanden.
Het inhalen van de belastingachterstanden in de heffing liggen met betrekking tot de registratie en verwerking van de aangiften IB en WB op schema. De achterstanden in de registratie van reeds ingediende bezwaarschriften zijn bijna ingehaald en het (versneld) afhandelen van de ingediende bezwaarschriften ligt eveneens op schema.
- Vorderingenbeheer en studieleningenportefeuille.
Op basis van een tweetal rapporten zijn de inventarisatie werkzaamheden inmiddels afgerond. Het proces is nu vervolgd met de werving en selectie van medewerkers van een separaat op te zetten en in te richten afdeling, waarbij met hulp van het CJIB-NL een verdere aanpak wordt vormgegeven.
- Processen Departamento Aduana Aruba.
Compliance verhoging wordt middels een gezamenlijk actie van het Risicomanagement Team en het Douane Recherche Informatie team verder ingevuld. Tegelijkertijd wordt samen met de UNCTAD de sturings- en financiële informatievoorziening verbeterd.
- Informatietechnologie Departamento di Impuesto.
Op basis van de uitgevoerde quick scans is reeds een eerste concept van een herstructurering van de IT afdeling gemaakt. De belangrijkste aanpassingen liggen op het vlak van de interne dienstverlening.
- Informatietechnologie Directie Financiën.
In de rapportageperiode is met name gewerkt aan het in kaart brengen van de administratieve processen bij de Stafafdeling Informatisering en Automatisering.

- **Liquiditeitssituatie**

Op basis van de Landsverordening 12 februari 2016 AB.no.5, artikel 2, is voor het jaar 2016 een financieringsbehoefte vastgesteld van Afl. 312,2 mln. In het eerste kwartaal is geen gebruik gemaakt van de met de behoefte gekoppelde bevoegdheid tot lenen en zijn geen leningen afgesloten. Op enig moment zal een bedrag van maximaal Afl. 132,2 mln. op de binnenlandse geldmarkt worden geleend. Het tekort van het AZV voor het jaar 2013 ad. Afl.4,5 mln. en het tekort over 2014 ad. Afl. 0,2 mln. zijn niet inbegrepen in het verderop opgenomen liquiditeitsoverzicht. De autorisatie en machtiging voor de financiering van de AZV-tekorten verloopt namelijk via separate wetgeving.

- **Meerjarenkader**

In een definitief concept van voorliggende kwartaalrapportage was conform eerdere kwartaalrapportages een hoofdstuk opgenomen met betrekking tot het meerjarenkader. Als gevolg van de ontwikkelingen met betrekking tot de raffinaderij is er voor gekozen om het meerjarenkader 2017-2020 (inclusief de zeven consolidatie maatregelen) nu buiten deze kwartaalrapportage te laten.

Het meerjarenkader 2017-2020 zal onderdeel uitmaken van de uit te brengen Voorjaarsnota met daarop volgend de 1^e suppletoire begroting 2016.

Conclusie:

De in 2015 geformuleerde doelstelling om met stellige en bestendige schreden te komen tot een meer evenwichtig begrotings- en financieringsbeleid is ook in het eerste kwartaal van 2016 voortgezet. De 1^e kwartaalrealisaties zijn op hoofdlijnen conform de verwachtingen voor het begin van het begrotingsjaar verlopen. Binnen de doelstelling worden zowel de middelen als de kosten met een strakke hand gemonitord om onder- of overschrijdingen te voorkomen. Significante afwijkingen worden geanalyseerd en indien nodig verwerkt in te nemen acties. Zo zal bij de middelen meer aandacht gegeven worden aan controle en compliance.

De voorlopige cijfers over het 1^e kwartaal laten zien dat zelfs met een ongewijzigd beleid en zonder extra economische effecten, sprake zal zijn van een zogenaamde “puntlanding” voor wat betreft het voldoen aan de LAft tekortnorm van 2,0% voor het begrotingsjaar 2016.

Inleiding

Doelstelling van deze 1e kwartaalrapportage is het informeren van de Ministerraad en de Staten van Aruba over de begrotingsuitvoering, inzicht verschaffen in de middelen- en de uitgavenrealisatie, de realisatie van de kapitaaldienst, financiering en het schuldbeheer, de liquiditeitspositie en de stand van zaken met betrekking tot het financieel beheer. Deze rapportage is eveneens bestemd voor de overige stakeholders op het gebied van de openbare financiën van Aruba.

De begroting van het dienstjaar 2016 is op 9 februari 2016 afgekondigd. In de periode tot aan de goedkeuring van de begroting is artikel 11 van de Comptabiliteitsverordening 1989 (AB1989 no. 72) van toepassing geweest.

1. Realisatie begroting

1.1. Realisatie exploitatierekening

1.1.1 Middelen per ultimo 1^e kwartaal

Een vaak gehanteerde norm van de realisatie van de begroting, na het eerste kwartaal, van 25 % van de begroting is enkel een klinisch rekenkundige benadering van de realisatie. Door het hanteren van deze norm wordt geen rekening gehouden met de zogenaamde seizoensinvloeden. Per middel is immers sprake van een afwijkende/verschillende realisatie norm. Rekening houdend met de relevante aspecten, kan een redelijke schatting worden gemaakt van de verwachte maandelijkse ontvangsten, hetgeen ook gekoppeld kan worden aan de begrote ontvangsten.

Bij het analyseren van de realisatie van de middelen tot en met het 1e kwartaal 2016 lijkt op eerste gezicht dat sprake is van een onderrealisatie bij een aantal middelen. Onderstaand is in voorkomend geval een toelichting gegeven.

Tabel 3: Middelenrealisatie 1^e kwartaal in Afl.

<i>Middelen</i>	<i>1ste kwartaal-2016</i>	<i>1ste kwartaal-2015</i>	<i>Begroot</i>	<i>% Begrotings-realisatie</i>
<i>Directe belastingen</i>	141,228,363	143,442,716	573,700,000	24.6%
<i>Indirecte belastingen</i>	96,581,460	109,472,394	473,700,500	20.4%
<i>Retributies, leges & rechten</i>	6,432,612	10,210,926	31,831,100	20.2%
<i>Rechten, boeten & overig</i>	13,441,206	8,235,844	36,979,000	36.3%
<i>Rente</i>	53,185	496,955	591,000	9.0%
<i>Niet-belastingopbrengsten</i>	11,336,415	7,759,289	59,193,100	19.2%
<i>Landsbedrijven en fondsen</i>	1,516,250	1,075,181	6,065,000	25.0%
<i>Overige ontvangsten</i>	11,829,472	14,139,263	50,136,800	23.6%
	282,418,963	294,832,568	1,232,196,500	22.9%

Directe belastingen:

De gerealiseerde directe belastingen over het 1e kwartaal bedragen Afl. 141,2 mln, oftewel 24,6% van de begroting.

De gerealiseerde directe belastingen zijn ten opzichte van het 1e kwartaal 2015 licht gedaald. De totale daling bedraagt Afl. 2,2 mln. zoals qua specificatie per directe belastingmiddel uit onderstaande tabel blijkt:

Tabel 4: Realisatie directe belastingen 1^e kwartaal 2016 t.o.v. realisatie 1^e kwartaal 2015

<i>Kostenomschrijving</i>	<i>Realisatie 1e kw 2016</i>	<i>Realisatie 1e kw 2015</i>	<i>Begroting</i>	<i>% Begrotings-realisatie</i>
<i>Loonbelasting</i>	65,844,965	66,101,930	270,000,000	24.4%
<i>Inkomstenbelasting</i>	302,876	866,018	-	
<i>Rente belastingvordering</i>	944,705	2,048,436	4,000,000	23.6%
<i>Vervolg ing nat. persoon</i>	-	-	100,000	0.0%
<i>Winstbelasting</i>	50,157,264	51,982,455	195,000,000	25.7%
<i>Dividende belasting</i>	671,503	(152,630)	6,000,000	11.2%
<i>Grondbelasting</i>	4,318,249	3,431,600	59,500,000	7.3%
<i>Successie-/overgangsbel.</i>	117,480	467,445	300,000	39.2%
<i>Overdrachtsbelasting</i>	3,864,180	5,592,143	14,500,000	26.6%
<i>Motortrijtuigenbelasting</i>	14,848,489	12,580,293	22,300,000	66.6%
<i>Zeegelbelasting</i>	158,652	525,026	2,000,000	7.9%
	141,228,363	143,442,716	573,700,000	24.6%

Met betrekking tot de loonbelasting heeft de belastingdienst op basis van een eerste cijferbeoordeling en onderzoek, de eerste redenen voor de afwijking in de te verwachten ontvangsten geanalyseerd. Zo is sprake van een combinatie van de onvolledigheid van de aangiften en/of afdrachten en de compliance die nog voor verbetering vatbaar is. Dit houdt in dat de Belastingdienst middels administratieve controles (taxatief) dient na te heffen.

Met betrekking tot de winstbelasting wordt opgemerkt dat de VAS systematiek eind 2015 is ingevoerd. Nu de eerste bekendmaking en bewustwording van de nieuwe systematiek heeft plaatsgevonden dient meer aandacht te worden besteed aan de verdere compliance verbeteringen die met deze structureel ingevoerde systematiek geborgd moeten worden. Zo dient nog een aantal (reeds geïdentificeerde) bedrijven te voldoen aan hun winstbelastingplicht over het boekjaar 2014. De dividendbelasting is een zogenaamde “tijdstip belasting” welke afhankelijk van de statuten, verschuldigd is op het moment dat de dividenduitkering wordt vastgesteld als de jaarrekening na accountantscontrole is vastgesteld door (de Raad van Commissarissen en) de Algemene vergadering van Aandeelhouders. De gerealiseerde grondbelasting is grotendeels afhankelijk van het uitvaardigen van het kohier, welke voor het belastingjaar 2015 pas in het najaar van 2015 is verzonden. De realisatie van de motorrijtuigenbelasting bedraagt Afl. 14,8 mln. Dit middel is sterk seizoengebonden waardoor bijna 67% van de begroting al gedurende het 1e kwartaal is gerealiseerd.

Indirecte belastingen:

De gerealiseerde indirecte belastingen over het 1e kwartaal bedragen Afl. 96,6 mln, oftewel 20,4% van de begroting.

De gerealiseerde indirecte belastingen over het 1e kwartaal zijn Afl. 12,9 mln. lager uitgevallen in vergelijking met het 1e kwartaal 2015 zoals blijkt uit de volgende tabel:

Tabel 5: realisatie indirecte belastingen 1^e kwartaal 2016 t.o.v. realisatie 1^e kwartaal 2015

<i>Kostenomschrijving</i>	<i>Realisatie 1e kw 2016</i>	<i>Realisatie 1e kw 2015</i>	<i>Begroting</i>	<i>% Begrotings-realisatie</i>
<i>Invoerrechten</i>	35,720,000	34,526,000	192,700,000	18.5%
<i>Accijns gedestilleerd</i>	4,685,000	4,693,000	21,600,000	21.7%
<i>Accijns sigaretten</i>	1,938,000	2,763,000	14,400,000	13.5%
<i>Accijns bier</i>	5,228,000	6,889,000	28,500,000	18.3%
<i>Accijns minerale olie</i>	15,344,000	14,664,000	63,000,000	24.4%
<i>B.B.O.</i>	23,399,545	34,328,285	112,000,000	20.9%
<i>Zegelbelastingen</i>	6,234	6,492	50,500	12.3%
<i>Dienstverlening IUD</i>	345,000	671,000	2,750,000	12.5%
<i>Vergunningen</i>	6,799,101	7,764,464	25,400,000	26.8%
<i>Milieubelasting op hotels e.a.</i>	2,821,395	2,887,739	12,800,000	22.0%
<i>Milieubel. op verhuur voertuig</i>	295,185	279,414	500,000	59.0%
	96,581,460	109,472,394	473,700,500	20.4%

De realisatie van de invoerrechten bedraagt circa Afl. 35,7 mln. oftewel 18,5% ten opzichte van de begroting. Alhoewel de realisatie over het 1^e kwartaal 2016 meer dan Afl. 1 mln hoger ligt dan de realisatie over het 1^e kwartaal 2015 was het de verwachting dat de stijging van de invoerrechten circa Afl. 5 mln hoger zou liggen. De in eind 2015 uitgevoerde controle acties bij met name de vrijmaking hebben geleid tot deze toename in de ontvangsten van de invoerrechten. Alhoewel het geen specifiek onderdeel vormt van de uitvoeringsrapportage en de inkomsten van de Departamento di Aduana (douane), is in ieder geval het aantal transactie boetes significant (meer dan 5 maal ten opzichte van 2015) toegenomen in het eerste kwartaal van 2016 als gevolg van gerichte controle acties. In samenhang met de administratieve controles is de douane nu ook de geïdentificeerde problematiek rondom de “valse” facturen verder aan het onderzoeken.

De verwachting is dat de compliance in samenhang met de reeds genomen verbetermaatregelen, de verscherpte controles en de reeds uitgedeelde boetes, vanaf het 2^e kwartaal van 2016 zullen leiden tot een verdere en verwachte toename van de invoerrechten.

De gerealiseerde accijnzen op sigaretten (zegelbelasting) is met Afl. 1,9 mln. oftewel 13,5% ten opzichte van de begroting achtergebleven op de verwachtingen. Ten opzichte van het 1e kwartaal 2015 is er een daling in de ontvangsten uit accijns op sigaretten van ongeveer Afl. 0,8 mln. Inmiddels zijn uit een eerste cijferanalyse en omgevingsinformatie signalen zichtbaar dat bij de invoer van sigaretten voor privé gebruik sprake is van doorverkoop. Om deze stroom te mitigeren zijn de controles op de luchthaven verscherpt en zal in voorkomend geval in samenwerking met overige opsporingsdiensten verder onderzoek plaatsvinden. Tot slot heeft de douane in dit verband ook met fabrikant Philip Morris International eind april/begin mei een afspraak gemaakt om de problematiek gezamenlijk aan te pakken.

De gerealiseerde accijns op bier over het 1^e kwartaal 2016 ligt met Afl. 5,2 mln. circa Afl. 1,6 mln. lager dan over het 1^e kwartaal 2015. Inmiddels is uitgezocht dat deze daling wordt veroorzaakt door een te late daadwerkelijke ontvangst van een maandfactuur van circa Afl. 0,8 mln. Dit bedrag is begin april ontvangen en zal in de volgende kwartaalrapportage worden opgenomen. Daarnaast is een onderzoek gestart bij de importeurs en producenten om te achterhalen of voldaan wordt aan de compliance van de af te dragen accijnzen.

Het achterblijven van de realisatie BBO is niet in lijn met de realisatie van de invoerrechten van zowel het laatste kwartaal 2015 als het 1^e kwartaal 2016 als met een verband vergelijking met overige belastingmiddelen en de stijging van het CPI zoals opgenomen door het CBS. Uit een eerste cijferanalyse en steekproef zal door verder onderzoek moeten blijken of er een verband bestaat tussen het aangiftegedrag en betaalgedrag in combinatie met het tijdelijk niet mogelijk zijn van het uitdraaien van een zogenaamde naheffingsrun en automatische controle (middels het SAP-TRM systeem). Vooruitkijkend (en rapporterend) kan reeds nu vermeld worden dat specialisten van SAP bezig zijn met het aanbrengen van de nodige aanpassingen in het nieuw ontwikkelde SAP-TRM systeem.

Retributies, leges & rechten:

De gerealiseerde retributies, leges & rechten liggen met Afl. 6,4 mln. lager dan in de vergelijkbare periode 2015. Omdat sprake kan zijn van een verschuiving in betalingen, zal pas na het 2^e kwartaal 2016 een verdere conclusie worden getrokken.

Rechten, boeten & overig:

De gerealiseerde rechten, boeten & overig bedragen Afl.13,4 mln., circa 36,3% van de begroting. Opvallende (meer)realisaties die tot dit resultaat hebben geleid zijn de Directie Scheepvaart Afl. 0,8 mln. (40%), Casinowezen ad. Afl. 3,5 mln. (109,4%) en de Directie telecommunicatie ad. Afl. 6,3 mln. (39,9%).

Rente:

De gerealiseerde rentemiddelen over het 1^e kwartaal bedragen Afl. 53.185, oftewel 9,0% van de begroting. De begrote rentemiddelen hebben betrekking op de verstrekte (studie-)leningen die in het afgelopen kwartaal ook is beïnvloed door het moment van facturering en ontvangst.

Niet- belastingopbrengsten:

De realisatie van de niet-belastingopbrengsten bedraagt tot en met het 1e kwartaal Afl. 11,3 mln. oftewel 19,2% van de begroting. Ook ten opzichte van de verwachting is meer gerealiseerd. De hogere realisatie komt met name door de realisatie van de winstuitkering van de Centrale Bank van Aruba over 2015 ten bedrage van Afl. 3,3 mln, en de toeristenheffing die over deze periode Afl. 1,0 hoger is uitgevallen. Tot slot is ook de overdrachten van het Rijk (de door Nederland te restitueren personeelskosten van de Kustwacht, burgerpersoneel en Arumil) te benoemen die Afl. 0,7 mln. hoger zijn.

Landsbedrijven en fondsen:

De realisatie van de landsbedrijven en fondsen bedraagt tot en met het 1de kwartaal Afl. 1,5 mln. oftewel 25,0% van de begroting. Deze ontvangsten hebben voornamelijk te maken met interne verrekeningen en doorbelastingen tussen de overheidsdiensten.

Overige Ontvangsten:

De gerealiseerde overige ontvangsten bedragen Afl. 11,8 mln, oftewel 23,6% van de begroting. De reden hiervoor is dat in 2016 de begrote deviezenprovisie 3% lager is dan begroot in het voorafgaand jaar. De verwachting is dat de realisatie over dit jaar conform de begroting zal verlopen.

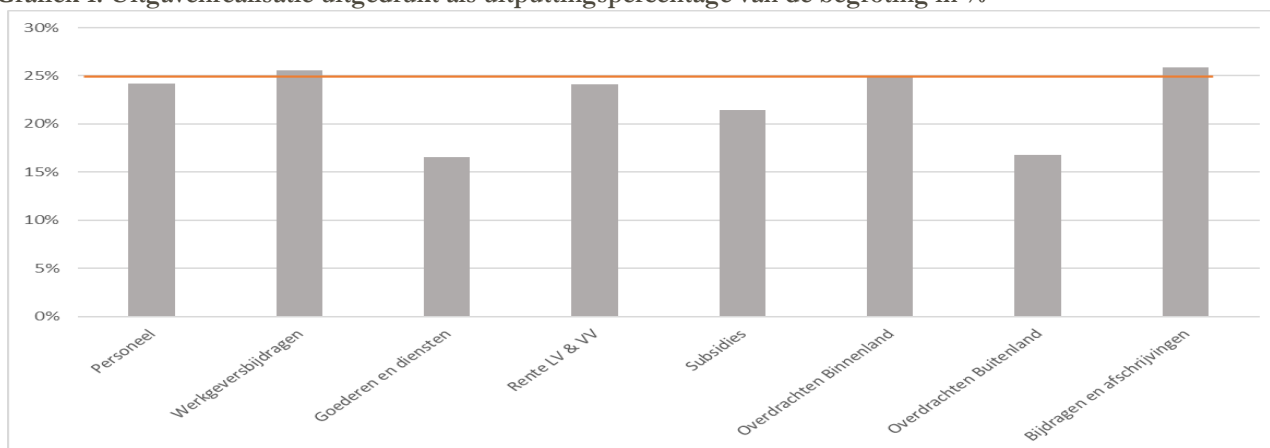
1.1.2. Kosten per ultimo 1^e kwartaal

De gerealiseerde kosten over het 1e kwartaal bedragen 305,4 mln., oftewel 23,1 % van de begroting. Alle kosten zijn binnen de realisatieverwachtingen voor het 1^e kwartaal gebleven, met uitzondering van de Werkgeversbijdragen en Bijdragen en afschrijvingen. Ook voor deze categorieën is het, zoals voorgaande jaren gebleken is, de verwachting dat die uiteindelijk binnen de begroting zullen worden gerealiseerd.

Tabel 6: Kostenrealisatie 1^e kwartaal in Afl.

<i>Kosten</i>	<i>1ste kwartaal-2016</i>	<i>1ste kwartaal-2015</i>	<i>% Begrotings-uitputting</i>
<i>Personeel</i>	88,014,243	89,217,873	24.2%
<i>Werkgeversbijdragen</i>	23,780,178	24,154,834	25.6%
<i>Goederen en diensten</i>	27,476,402	23,042,898	16.6%
<i>Rente LV & VV</i>	50,530,665	48,432,785	24.1%
<i>Subsidies</i>	43,346,566	44,942,464	21.5%
<i>Overdrachten Binnenland</i>	28,922,177	25,545,549	24.9%
<i>Overdrachten Buitenland</i>	3,383,478	222,941	16.8%
<i>Bijdragen en afschrijvingen</i>	39,996,180	23,769,873	25.9%
	305,449,889	279,329,217	23.1%

Grafiek 1: Uitgavenrealisatie uitgedrukt als uitputtingspercentage van de begroting in %

Personeel:

De personeelskosten bedragen Afl. 88,0 mln. wat neerkomt op een begrotingsuitputting van 24,2%. Alhoewel sprake is van een daling in het aantal FTE-en (separate rapportage) is de daling in de totale personeelslasten minder sterk omdat de overwerkvergoedingen een lichte stijging hebben gekend. De gerealiseerde overwerkvergoedingen bedragen Afl. 6,2 mln. (34,7% van de begroting). Deze post verdient de nodige aandacht voor monitoring zodat de kans op overschrijdingen op de begroting beperkt kan worden.

Werkgeversbijdragen:

De werkgeversbijdragen bedragen Afl. 23,8 mln., oftewel 25,6% van de begroting. De lichte overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door de begrotingsuitputting van de toeslag AOV/AWW (26,3%) en AZV premie (27,4%). De verwachting is dat de jaarrealisatie, zoals in voorgaande jaren, binnen het begrote bedrag blijft.

Goederen en Diensten:

De goederen en diensten zijn gerealiseerd voor een bedrag van Afl. 27,5 mln., welke neerkomt op een uitputting van 16,6%. De gerealiseerde kosten betreffende goederen en diensten, bedragen 2,8 mln. (1,7%) hoger dan de projectie op basis van het gewoonlijke bestedingsritme.

Rente:

De gerealiseerde rentekosten bedragen Afl. 50,5 mln., oftewel 24,1% ten opzichte van de begroting. Het verloop hiervan is conform betalingsschema op de bestaande schuldverplichtingen van het Land.

Subsidies:

De subsidies bedragen Afl. 43,3 mln., wat neerkomt op 21,5% van de begroting. Alle subsidiekostensoorten zijn onder de norm gebleven. De begrotingsuitputting van het subsidiebedrijf Arubus bedraagt slechts 13% (begroot Afl. 7,6 mln per jaar), omdat slechts de kosten van de dienstverleningsovereenkomst ad. Afl. 1,0 mln. per kwartaal verantwoord zijn. De resterende begrote kosten waarmee ook rekening moet worden gehouden zijn als volgt: achterstallige afdrachten Arubus van LB, AOV/AWW en BBO ad. 1 mln. per jaar, CAO Arubus ad. 0,5 mln. per jaar, extra Landsbijdrage ad. Afl. 0,9 mln. per jaar en de beheerskosten tram ad. Afl. 1,2 mln.

Overdrachten binnenland:

De overdrachten bedragen Afl. 28,9 mln., oftewel 24,9% van de begroting. Met name de begrotingsuitputting van de gerealiseerde duurtetoelagen aan de APFA-gepensioneerden ten bedrage van Afl. 1,6 mln., heeft tot de meerkosten geleid. De verwachting is vooralsnog dat de realisatie binnen de jaarbegroting zal blijven.

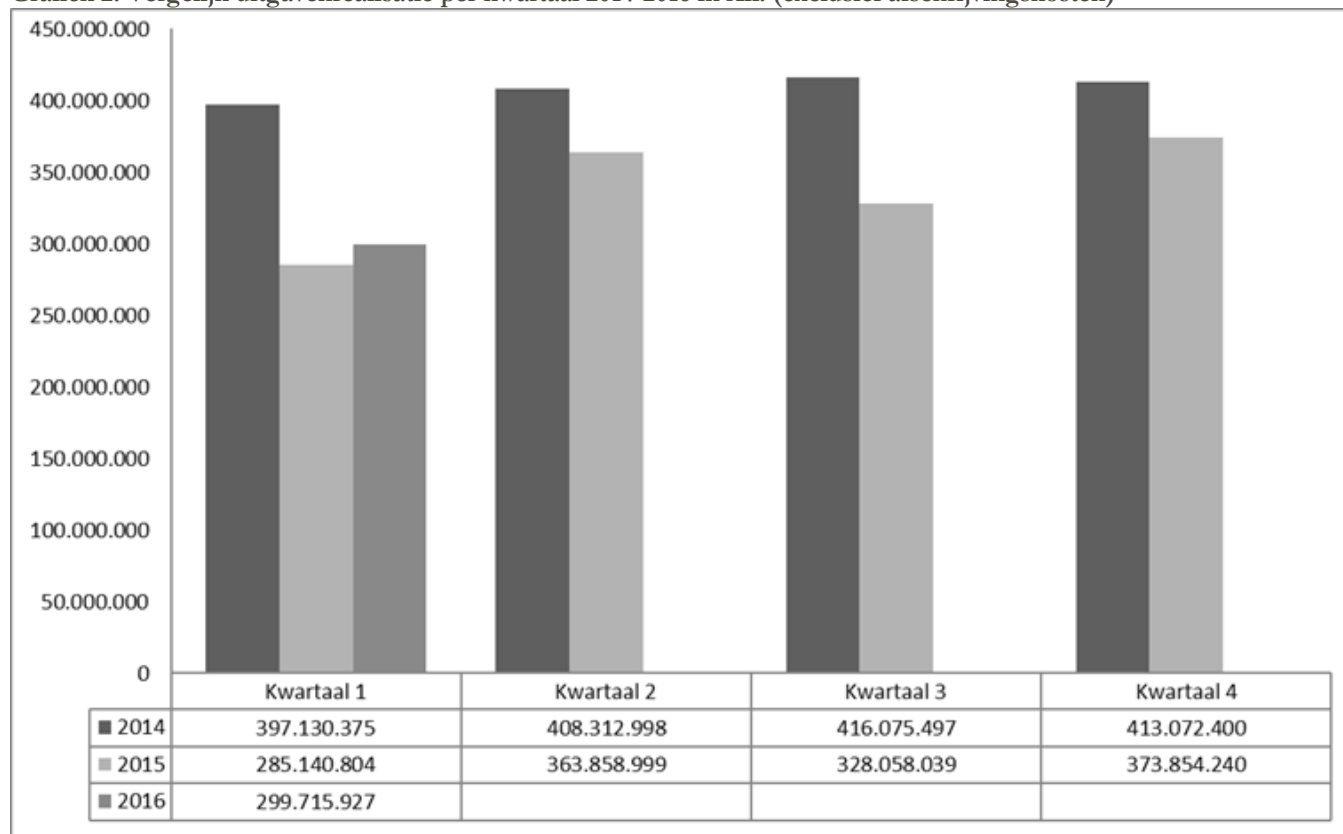
Overdrachten buitenland:

De gerealiseerde overdrachten buitenland bedragen Afl. 3,4 mln, oftewel 16,8 % van de begroting. Contributies worden normaliter betaald gedurende het 2^e en het 3^e kwartaal.

Bijdragen en afschrijvingen:

De bijdragen en afschrijvingen bedragen Afl. 40.0 mln., oftewel 25,9% van de begroting. De lichte afwijking ten opzichte van de reguliere patroon wordt veroorzaakt door het afwijken van de voorlopige realisatie in afschrijvingskosten welke op basis van de realisatie over 2015 worden verantwoord (+4,4%). Dit heeft echter geen effect op het financieringskader. Overige schijnbare afwijkingen zijn bij de posten Reserves en fondsen (+2,6%) en de uitkering a/landsbedrijf (+0,8%).

Grafiek 2: Vergelijk uitgavenrealisatie per kwartaal 2014-2016 in Afl. (exclusief afschrijvingskosten)

1.2. Realisatie kapitaalrekening

Tabel 7: Kapitaalrekening 1^e kwartaal 2016

<i>Kapitaal ontvangsten</i>	<i>1ste kwartaal-2016</i>	<i>1ste kwartaal-2015</i>	<i>Begroot</i>	<i>% Begrotings-uitputting</i>
<i>Verkoop onr. goederen en grond</i>	37.830	18.028	11.000.000	0,3%
<i>Lokale Kredietaflossing</i>	350.072	713.452	7.471.000	4,7%
<i>Vrijgekomen afschrijvingen</i>	8.264.806	8.264.806	28.105.700	29,4%
	8.652.708	8.996.286	46.576.700	18,6%

<i>Kapitaal uitgaven</i>	<i>1ste kwartaal-2016</i>	<i>1ste kwartaal-2015</i>	<i>Begroot</i>	<i>% Begrotings-uitputting</i>
<i>Investeringsen</i>	64.248	(112.093)	6.774.600	0,9%
<i>Vermogensoverdrachten</i>	-	4.914.491	15.175.000	0,0%
<i>Lokale kredietverlening</i>	2.466.596	9.273.994	35.000.000	7,0%
	2.530.844	14.076.393	56.949.600	4,4%

<i>Netto tekort kapitaaldienst</i>	6.121.864	(5.080.106)	(10.372.900)	-59,0%
------------------------------------	------------------	--------------------	---------------------	---------------

1.2.1 Kapitaalontvangsten 1e kwartaal

Verkoop onroerend goed:

De begrote opbrengsten uit verkoop van het overheidsgebouw van Douane zijn in het 1^e kwartaal nog niet gerealiseerd.

Lokale kredietaflossing:

De realisatie ad. Afl. 0,35 mln. betreft voornamelijk de ontvangen aflossingen uit de meerjarenplan leningen APA voor Afl. 0,3 mln., welke geheel conform aflossingsschema verlopen. Daarnaast lopen de ontvangsten uit aflossingen van studieleningen achter.

Vrijgekomen afschrijvingen:

De realisatie van de afschrijvingskosten zijn geschat op basis van de realisatie voorgaand jaar. De afschrijvingskosten in de exploitatierekening leiden niet tot uitgaven en worden in de vorm van een vrijval in de kapitaalontvangsten gecompenseerd.

1.2.2 Kapitaaluitgaven per ultimo 1^e kwartaal

Investeringsen:

In het 1^e kwartaal zijn er nauwelijks uitgaven geweest voor investeringen. De verwachting is echter dat de uitgaven in de komende kwartalen zullen worden gerealiseerd.

Vermogensoverdrachten:

De vermogensoverdrachten die naar verwachting nog gerealiseerd zullen worden in 2016 zijn:

- Investeringsen Staten, begroot voor Afl. 375.000
- Post Aruba N.V., begroot voor Afl. 3,8 mln. en

- FDA (eindafrekening), begroot voor Afl. 11 mln.

Lokale kredietverlening:

De realisatie van verstrekte studieleningen is in het 1^e kwartaal Afl. 2,4 mln. De verwachting is dat de piek aan verstrekkingen rond eind juni, begin juli zal plaatsvinden.

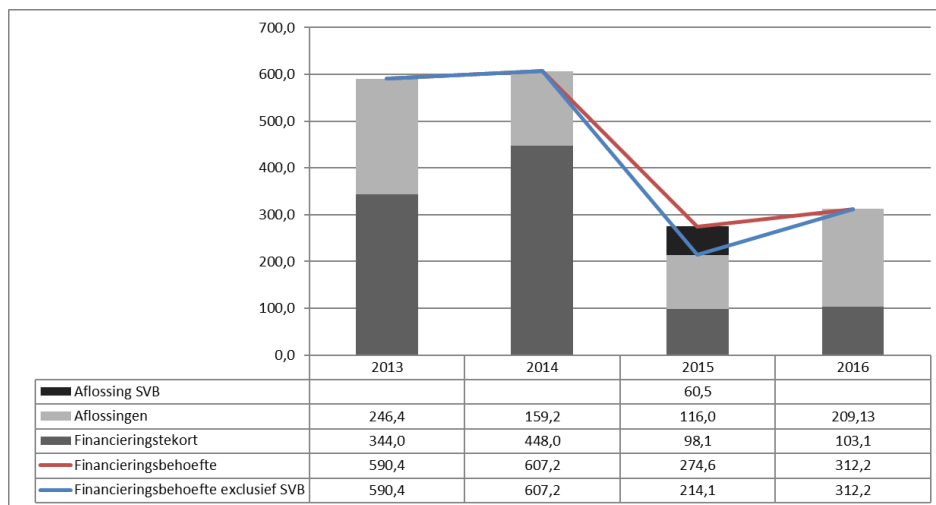
2. Financiering en schuldbeheer

2.1. Uitvoering financieringsbevoegdheid

Op basis van de Landsverordening 12 februari 2016 AB.no.5, artikel 2 is voor het jaar 2016 een financieringsbehoefte vastgesteld van Afl. 312.226.100. Tot maximaal dit bedrag is rechtspersoon Aruba geautoriseerd om leningen aan te gaan met een looptijd langer dan 5 jaar. In het 1^e kwartaal zijn er geen leningsovereenkomsten tot stand gekomen. In de halfjaarrapportage worden de geplande nieuwe leningen verantwoord.

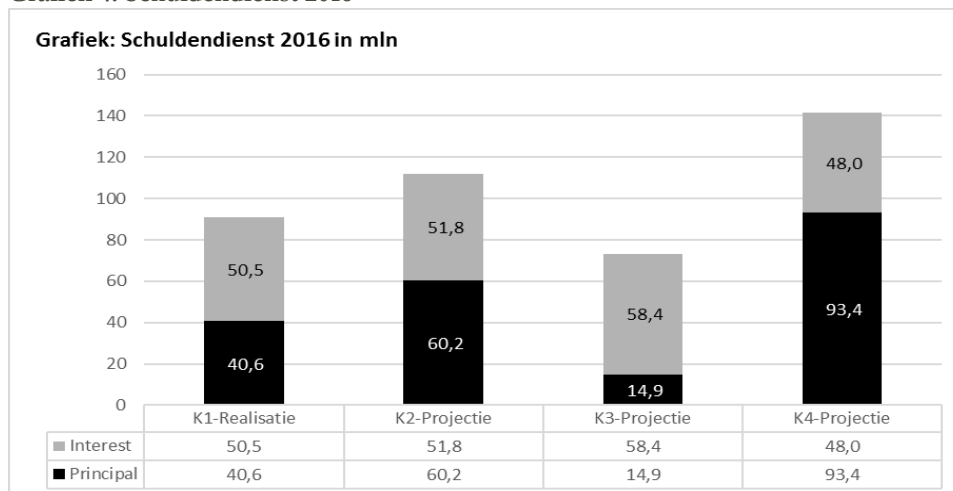
De gerealiseerde financieringsbehoefte in het 1^e kwartaal is Afl. 57 mln., welk 18,3% bedraagt ten opzichte van de begrote financieringsbehoefte ad. Afl.312,2 mln.

Grafiek 3: Ontwikkeling financieringsbehoefte in Afl.

De volgende grafiek laat per kwartaal de ontwikkeling van de schuldendienst zien.

Grafiek 4: Schuldendienst 2016

2.2. Schuldstand

De schuldstand per ultimo van het 1^e kwartaal staat op Afl. 3.944 mln. In tabel 9 wordt de schuldstand over de periode 2015 tot en met het 1^e kwartaal 2016 nader toegelicht.

Tabel 8: Schuldontwikkeling per kwartaal

	notes	Q1/15	Q2/15	Q3/15	Q4/15	Q1/16	change
Binnenlandse Schulden	1	2,155.27	2,222.41	2,158.25	2,164.98	2,133.76	(31.22)
Schatkistpapier	2	73.00	73.00	73.00	73.00	73.00	-
Staatsobligaties	3	945.58	933.78	933.78	933.78	933.78	-
Handelscrediteuren	4	129.80	155.82	94.45	92.12	144.51	52.39
Onderhandse leningen	5	955.29	1,008.21	1,005.43	1,014.47	982.47	(32.01)
Overigen	5.a	51.60	51.60	51.60	51.60	-	(51.60)
Buitenlandse Schulden	6	1,624.88	1,614.44	1,751.16	1,819.11	1,809.90	(9.21)
Nederland	7	57.64	58.02	58.07	48.19	49.71	1.52
EIB	8	7.14	7.25	7.21	6.78	7.09	0.31
Handelscrediteuren	9	9.89	10.75	10.65	12.71	9.86	(2.85)
Overigen	10	1,536.70	1,525.18	1,662.11	1,738.42	1,730.35	(8.07)
Schulden leaseovereenkomsten	10.a.	13.51	13.24	13.13	13.01	12.89	(0.12)
Totaal Schulden	11	3,780.15	3,836.85	3,909.42	3,984.09	3,943.66	(40.42)
%BBP		78.17%	79.35%	80.85%	82.39%	80.12%	

BBP 2015 Afl. 4,835.5 mln.
BBP 2016 Afl. 4,922.3 mln.

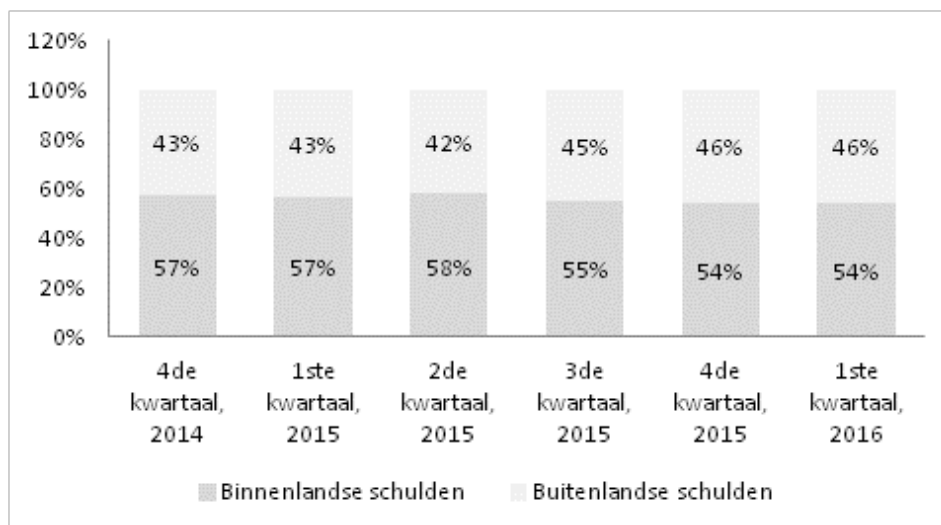
2.3. Nadere toelichting op de schuldontwikkeling

1. In het 1^e kwartaal zijn geen nieuwe leningen aangetrokken. De totale binnenlandse schuld is derhalve ten opzichte van het 4^e kwartaal 2015 gedaald met Afl. 31,2 mln.
2. De stand van het schatkistpapier per 31 maart 2016 was ongewijzigd ten opzichte van het vorig kwartaal.
3. De stand van de staatsobligaties per 31 maart 2016 was ongewijzigd ten opzichte van het vorig kwartaal. Volgens de aflossingsschema's waren er geen aflossingen in deze periode.
4. Uit hoofde van betalingsmanagement werden prioriteiten gesteld in het betalen van schulden. Lange termijn verplichtingen hebben voorrang verkregen boven korte termijn verplichtingen. Het aantrekken van leningen uit hoofde van artikel 2 van de begroting is pas eind april/begin mei afgerond. In dit bedrag zijn ook de structurele tekorten van het AZV over de jaren 2013 en 2014 opgenomen.
5. Aan APFA is een bedrag van Afl. 30 mln. betaald aan aflossing op de lening uit hoofde van het Bilateraal Akkoord van 28 mei 2014.

- 5a. De garantie van SVB is in de schuldstand van Treasury opgenomen voor vergelijkingsdoeleinden met de Centrale Bank van Aruba. Echter Land Aruba heeft deze “garantie” nooit als een schuld begroot of verantwoord in de administratie. Als gevolg van de balanssaneringen bij de SVB komt deze garantie te vervallen.
6. In het 1e kwartaal zijn de buitenlandse schulden gedaald met Afl. 9,2 mln.
- 7-8. De schuldratio van NL en AIB is toegenomen met Afl. 1,83 mln. hoewel er geen nieuwe leningen zijn opgenomen. Dit is het resultaat van het koersverschil van de Euro ten opzichte van de Arubaanse florin.
9. De betalingen aan handelscrediteuren in het buitenland zijn gehandhaafd op een stabiel niveau en afgenomen met Afl. 2,85 mln. Let wel dat ongeveer Afl. 7,5 mln. van de Afl. 9,8 mln. oude schulden betreffen, die volgens planning afgeschreven dienen te worden.
10. Overige: de afname van Afl. 8,2 mln. wordt voornamelijk veroorzaakt door een betaling op de SACE-lening.
- 10a. De vorderingen met betrekking tot de lease van een holdingmaatschappij op het Land Aruba zijn overgedragen aan een financieringsmaatschappij in Curaçao. De betreffende lease- en huurkosten worden door CBA als “buitenlandse lening” aangemerkt.
11. De schuldpositie is afgenomen met Afl. 40,4 mln. ten opzichte van het voorafgaand kwartaal (4^e kwartaal 2015).

De leaseovereenkomst van het Korps Politie Aruba is tevens in de schuldpositie opgenomen alhoewel dit geen lening betreft conform de vigerende begrotingswetten.

Grafiek 5: Verhouding binnen- en buitenlandse schulden

3. Stand van zaken van het financieel beheer

3.1. Inleiding

Met kenmerk Cft 201600088 d.d. 4 maart 2016 heeft ook het CAft in haar reactie op de URK4-2016 opgenomen dat door de gekozen hybride aanpak van het financieel beheer door het Land, gekozen is voor een meer samenhangend geheel van "Core-score", Platform aanpak en Risicomanagement. Op deze wijze wordt door Land het financieel beheer breder aangepakt dan alleen vanuit een lage(re) PEFA-score, maar is er ook aandacht voor de structurele bevordering van de interne beheersing van processen. Impliciet wordt bij deze hybride aanpak ook voor het door accountants vaak gebruikte COSO-model gekozen.

Alhoewel het CAft constateerde dat uit de self-assessment van Aruba is gebleken dat het financieel beheer nog niet op orde is, willen wij nogmaals benadrukken dat op basis van deze self assessment is vastgesteld dat Aruba op 10 van de 27 gemeten PEFA indicatoren lager scoort dan de zogenaamde Core Score (norm) en op 17 van de gemeten 27 PEFA-indicatoren gelijk of beter scoort dan de norm. Hiermee is strikt rekenkundig gezien sprake dat ca. 63% voldoende gescoord wordt op financieel beheer.

Het CAft is het tot slot met ons eens dat het financieel beheer door de hybride aanpak de nodige aandacht krijgt en zijn wij het met het CAft eens dat structureel financieel beheer de blijvende aandacht dient te krijgen.

3.2. Verrichte werkzaamheden uit hoofde van het Verbeterplan Financieel Beheer

Algemeen

Alvorens per onderkende hoofdproces verbetermaatregel de status van de verrichtte en nog te verrichten werkzaamheden te geven willen wij vermelden dat geheel conform het uitgangspunt van excelleren in het verbeteren van het financieel beheer, de Directie Financiën recentelijk het softwareprogramma "Mavim Rules" heeft aangeschaft. Met gebruikmaking van dit standaard programma wil Land op een zeer eenvoudige en gebruiksvriendelijke wijze zorgen voor de borging van het beheersen, verbinden, delen en verbeteren van de gehele informatiehuishouding van de overheid. Zo wordt de informatie met betrekking op processen, protocollen, functies en werkinstructies; op beleid, wetgeving, risico's en beheersmaatregelen; en op applicaties, systemen en onderhoudscontracten, samenhangend in verband gebracht en op diverse manieren naar alle betrokkenen gecommuniceerd. Verder wordt ten overvloede aangegeven dat bij de doorlichting van de processen zondermeer de reeds uitgebrachte adviezen van de Centrale Accountants Dienst en de Algemene Rekenkamer Aruba in acht worden genomen.

V1. Borgen van informatie(voorziening) in rapportages

Gezien de hybride aanpak van de verbetermaatregelen en de samenhang met de overige verbetermaatregelen is met betrekking tot deze verbetermaatregel in de afgelopen periode ervoor gekozen om meer en primair aandacht te besteden aan de actualisering van de administratieve organisatie van de ondersteunende processen (ressorterende onder de financiële administratie) van Directie Financiën. In het bijzonder zijn nu de sub processen binnen de verplichtingenadministratie, crediteurenadministratie, debiteurenadministratie en boekhouding & overige administratie geïdentificeerd. Vanuit risicomanagement oogpunt zal het actualiseren van deze (sub)processen er onder andere toe leiden dat de subadministraties maandelijks kunnen worden afgesloten welke een positief effect heeft op de periodieke rapportageactiviteiten van de Directie Financiën. Tevens zijn werkzaamheden in kaart gebracht en is intern reeds een eerste concept opgesteld, welke moet leiden tot het samenstellen van aangepaste grondslagen voor de waardering en

resultaatbepaling in de jaarrekening. Gezien de werkzaamheden met betrekking tot het samenstellen van de jaarrekening 2015 worden de verdere werkzaamheden doorgeschoven in de tijd. Tot slot is er een concept ministeriele beschikking opgesteld om conform artikel 21 LAft een volmacht register in te stellen. Dit concept is reeds van inhoudelijk commentaar voorzien door de Directie Wetgeving en Juridische Zaken.

V2. Begroting en Financieel-economisch Beleid

Gedurende de rapportage periode is met het oog op de behandeling van de begroting 2016 meer aandacht geschonken aan de voorbereidingen van de conceptbegroting 2017. In dit verband is nu meer aandacht besteedt aan de samenhang en tegenstellingen tussen de Comptabiliteitsverordening en de LAft. Dit heeft voor nu geresulteerd dat enkel voor interne discussie doeleinden de eerste ontwerpen zijn gemaakt van een nieuw begrotingsmodel en vanuit dit perspectief het eventueel moeten aanpassen en of actualiseren van de comptabele wet- en regelgeving. Met betrekking tot de planning & control cyclus hebben reeds de eerste verkennende gesprekken plaatsgevonden met een counterpart binnen een Nederlandse ministerie en heeft reeds informatieoverdracht van zogenaamde “blauwdrukken” plaatsgevonden. Voor een verdere invulling en uitvoering hiervan zal meer inhoudelijke hulp nodig zijn welke wij al dan niet met hulp van het CAft willen betrekken.

V3. Kasbeheer en financieringen (Treasury)

In de rapportage periode heeft de Treasury afdeling van de Directie Financiën meer dan de nodige aandacht besteedt aan de opstelling en uitvoering van de financieringsplannen 2016 en 2017. Die financieringsplannen voor 2016 zijn gereed en reeds in uitvoering, terwijl de financieringsplannen voor 2017 in conceptvorm zijn opgemaakt en ter verdere behandeling liggen tezamen met de eerste conceptbegroting 2017. Ten aanzien van de optimalisering van de bedrijfsvoering heeft de Directie Financiën voor nu ook de aandacht gericht op het strategisch niveau. In dit verband zijn nu nieuwe afspraken gemaakt met de Centrale Bank van Aruba (CBA) ten aanzien van de Gouvernement Financial Operations (GFO) rapportage. De GFO rapportages werden elk kwartaal opgesteld, onder andere ten behoeve van de CBA welke input zijn voor de kwartaalrapportages van de CBA. Om te borgen dat de informatie juist, tijdig en volledig is, is afgesproken dat de handelingen die de afdeling Treasury van de Directie Financiën in het verleden verrichte en de informatieverstrekking aan de CBA anders gaat verlopen. In die zin dat de verantwoordelijkheid voor de opstelling van de GFO aan de CBA is overgedragen. Daarnaast heeft enige capaciteitsversterking plaatsgevonden binnen de afdeling Treasury en heeft de afdeling Treasury haar processen ten aanzien van het aangaan van (buitenlandse) leningen doorgelicht en waar nodig geoptimaliseerd. Tot slot hebben de recentelijke bezoeken van zowel Fitch Ratings als Standard & Poor's enige bevestigingen van onze aanpak opgeleverd alswel enige te nemen aanvullende verbetermaatregelen. Dit alles past in de dynamische aanpak van de verbetermaatregelen.

V4. Inhaalactie belastingachterstanden

De in het verbeterplan opgenomen acties met betrekking tot het inhalen van de achterstand in de heffing liggen met betrekking tot de registratie en verwerking van de aangiften IB en WB op schema. Zo zijn circa een derde gedeelte van de aangiften IB 2011 verwerkt. De aangiften winstbelasting 2011 zijn allemaal verwerkt en de voorbereidende maatregelen voor het kunnen intoetsen van de aangiften winstbelasting 2012 zijn gereed. De achterstand in de registratie van reeds ingediende bezwaarschriften is bijna ingehaald en het (versneld) afhandelen van de ingediende bezwaarschriften ligt eveneens op schema. Enige achterstand op een intern opgestelde schema is te bespeuren voor wat betreft de invordering van de openstaande aanslagen. Tot slot zijn reeds gesprekken gevoerd met de belastingdienst Curaçao omtrent hun opzet, aanpak en uitvoering qua inlopen van de belastingachterstanden, en

hebben eveneens verkennende gesprekken plaatsgevonden met de belastingdienst in Nederland voor wat betreft uitvoering. Getracht zal worden om met behulp van procesgerichte technische bijstand een groot aantal klanten te kunnen doorlichten.

V5. Vorderingenbeheer en studieleningen portefeuille

Inventarisatie werkzaamheden zijn inmiddels afgerond, waarbij een tweetal rapporten aan ten grondslag hebben gelegen. Het proces is nu vervolgd met de werving en selectie van medewerkers van een separaat op te zetten en in te richten afdeling. Daarnaast heeft reeds een eerste informatie uitwisseling plaatsgevonden met het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB-NL). Samen met het CJIB-NL wordt een plan opgesteld hoe en op basis van welke randvoorwaarden de incasso van verstrekte leningen aan (oud)studenten vorm kan worden gegeven. De resultaten van verdere werkzaamheden zal in volgende rapportages zichtbaar worden.

V6. Processen Departamento Aduana Aruba

Een van de maatregelen om de compliance te verhogen is het operationeel zijn van een zogenaamde Risicomangement Team (RMT). Dit team is inmiddels qua opzet gerealiseerd. Omdat gedurende de rapportage periode enkele acties hebben plaatsgevonden in samenwerking met het Douane Recherche Informatie team, waarbij deze acties eveneens informatie opleveren voor het RMT, is ervoor gekozen om daadwerkelijk operationeel zijn van het RMT verder in de tijd door te schuiven.

Het meer op orde brengen van de financiële functie om de volledigheid van de sturings- en financiële informatievoorziening te verbeteren, is samen met de hulp van UNCTAD opgepakt. Samen met de UNCTAD worden nu gerichtere acties ondernomen in het proces om het binnen de douane gebruikte ASYCUDA systeem, meerdere met name financiële functionaliteiten te integreren. In het verlengde van de compliance verhoging en het mitigeren van financiële risico's is inmiddels ook gestart met een project om te komen tot de automatisering van de ontvangersfunctie. In dit project wordt het betalingsverkeer geautomatiseerd tezamen met het klantvriendelijk terugbrengen van de kassafunctie.

Het versterken van de personeelsfunctie met als doel een adequaat personeelsbeleid (instroom - doorstroom - uitstroom), een professioneel opleidingsplan en een passende beoordelingssystematiek, is reeds gestart door middel van het proces aantrekken van een nieuwe personeelsfunctionaris.

Gedurende de rapportage periode is training on the job opgezet met als doel het aangiftegedrag en de compliance conform wet- en regelgeving te vergroten. In de loop van het tweede kwartaal wordt eveneens conform het jaarplan 2016 gestart met een wekelijkse training on the job. Versterking van de afstemming van de bedrijfsprocessen/bedrijfsvoering is voor nu doorgeschoven in het jaar.

V7. Informatie Technologie Departamento di Impuesto

Alle in het verbeterplan benoemde maatregelen zijn conform schema. Op basis van de uitgevoerde quick scans worden de audit aanbevelingen opgevolgd. De diverse componenten van het uitvoeringsplan zijn geïdentificeerd. Daarnaast is een concept van een herstructurering van de IT afdeling opgemaakt. De belangrijkste aanpassingen liggen op het vlak van de interne dienstverlening waarbinnen de IT afdeling meer gericht zal zijn op de realisatie, implementatie, beheer en onderhoud van de technische infrastructuur, kantoorautomatisering en de service desk functionaliteiten. In dit verband wordt het aantrekken van meer en andere IT-ers een grotere uitdaging gezien de capaciteit die in de regio (maar ook daarbuiten) beschikbaar is. Samen met de Belastingdienst Nederland en de Belastingdienst Caribisch Nederland zal in de komende periode verdere invulling worden gegeven. In het verlengde van dit concept herstructurering IT-DIMP zijn een aantal specifieke actiepunten benoemd die lokaal dan wel in

samenwerking met de belastingdienst Nederland verder ingevuld zullen worden. Het inventariseren en evalueren van de gebruikte applicaties en gebruikers per applicatie zal mogelijk in samenwerking met de directie informatievoorziening en automatisering gaan plaatsvinden.

V8. Informatie Technologie Directie Financiën

De werkzaamheden rondom het in kaart brengen van de administratieve processen van de IT-afdeling van Directie Financiën bevinden zich in de initiatie fase. De prioriteit gaat met name naar het inrichten van het informatievoorzieningsproces en het informatiemanagement en rapportage. Ten aanzien van het laatstgenoemde is recentelijk een werkgroep ingesteld die de trekker zal zijn van dit traject.

4. Liquiditeitsoverzicht

Tabel 9: Liquiditeitsoverzicht 2016

2016	JAN	FEB	MAR	APR	MEI	JUN	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC	TOTAAL
<i>in AFL. miljoenen</i>													
1. Ontvangsten	real	real	real	proj	proj	proj	proj	proj	proj	proj	proj	proj	
1.1. Directe belastingen	51.35	43.66	46.21	33.52	38.36	50.17	34.91	40.24	47.68	42.40	34.84	110.65	574.00
1.2. Indirecte belastingen	32.37	32.29	31.90	40.26	39.36	40.32	40.70	39.96	41.63	43.29	43.68	47.94	473.70
1.3. Niet-belastingontvangsten	2.55	3.00	5.79	6.89	2.02	1.78	1.63	3.50	10.00	7.04	5.58	9.42	59.19
1.4. Overige ontvangsten	11.87	11.80	9.60	10.49	7.89	9.00	9.98	10.51	8.75	10.19	11.75	13.77	125.60
TOTAAL:	98.14	90.75	93.50	91.16	87.64	101.26	87.22	94.21	108.06	102.93	95.85	181.78	1,232.50
2. Uitgaven													
1. Salarissen	35.73	28.65	28.60	26.20	27.47	47.89	26.03	30.10	25.87	25.92	32.48	28.92	363.87
2. Werkgevers bijdrage	5.66	8.87	12.34	8.04	4.37	4.46	4.22	15.09	4.17	12.03	3.98	9.75	92.98
3. Salaris subsidie	15.26	10.43	12.73	10.94	14.63	19.03	13.17	15.69	10.23	14.53	14.90	13.69	165.22
4. Goederen en diensten	11.81	19.78	23.89	13.79	9.81	10.68	7.24	21.01	8.50	14.07	12.61	12.60	165.77
5. Rente	1.75	16.48	32.31	6.43	14.28	31.05	15.43	11.41	31.52	7.65	12.86	27.99	209.14
6. Ontwikkelingsfonds	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.00	11.00
7. Investerings	0.26	0.95	0.21	0.43	0.00	0.46	0.00	0.40	0.47	0.15	1.05	2.39	6.77
8. Verrek., uitk. en bijdragen	7.04	12.73	9.89	5.54	5.54	21.17	5.54	5.54	21.17	5.54	5.54	21.17	126.44
9. Overdrachten en subsidies	12.77	4.41	20.93	17.05	8.55	7.01	8.46	16.11	8.50	15.75	10.87	28.85	159.26
10. Items n.i.e.	-0.10	-0.47	-0.05	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	(0.62)
TOTAAL:	90.18	101.83	140.85	88.40	84.66	141.75	80.08	115.35	110.45	95.65	94.28	156.36	1,299.85
3. Leningen minus terugbetalingen													
1. Leningen	0.50	2.53	0.21	0.76	1.00	2.00	12.00	5.00	2.00	2.00	2.00	5.00	35.00
2. Repayments	0.00	0.11	0.23	0.00	0.11	0.11	0.23	0.00	0.12	0.11	0.11	0.23	1.36
TOTAAL:	0.50	2.42	-0.02	0.76	0.89	1.89	11.77	5.00	1.88	1.89	1.89	4.77	33.64
4. Net buitenlands kapitaal													
A. Leningen buitenland	0.00	0.00	0.00	0.00	180.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	180.00
B. Aflossingen buitenland	0.07	0.00	8.08	0.00	0.22	0.00	0.07	0.00	12.21	0.00	0.23	10.50	31.41
TOTAAL:	-0.07	0.00	-8.08	0.00	179.78	0.00	-0.07	0.00	-12.21	0.00	-0.23	-10.50	148.59
5. Net binnenlands kapitaal													
A. Leningen binnenland	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
B. Aflossingen binnenland	0.72	0.84	30.85	0.85	0.85	58.31	0.86	0.86	0.87	12.20	0.88	69.63	177.72
TOTAAL:	-0.72	-0.84	-30.85	-0.85	-0.85	-58.31	-0.86	-0.86	-0.87	-12.20	-0.88	-69.63	-177.72
Eindsaldo	89.87	75.52	-10.73	-9.59	171.42	70.73	65.16	38.15	20.81	13.98	12.56	-46.92	

4.1. Toelichting

De opstelling van de liquiditeitsprognose is conform het door de Centrale Bank van Aruba in haar publicaties gehanteerde "Gouvernement Financial Operations"-formaat. Ten aanzien van de ontvangstenstromen, in het bijzonder de belastingontvangsten, is de aansluiting met de begrotingsrealisatie eenvoudiger te maken. Evenwel willen wij benadrukken dat een volledige aansluiting nimmer direct mogelijk is, omdat verschillende stelsels aan de verschillende overzichten ten grondslag liggen. Bij de begrotingsrealisatie betreft dit het transactiestelsel, bij het liquiditeitsoverzicht betreft dit het kasstelsel. Zoals in eerdere rapportages is opgenomen, is de doelstelling achter het bestaan van dit overzicht niet om de begroting te kunnen volgen, maar om de inzet van het werkkapitaal van het Land inzichtelijk te maken. Wat betreft financieringsactiviteiten is slechts inbegrepen die activiteiten welke bij publicatie bekend waren.

5. Collectieve Sector

De vaststelling van de collectieve sector is van belang aangezien jaarlijks conform artikel 14 van de LAft op niveau van de collectieve sector getoetst wordt of is voldaan aan de tekortnormen. De vaststelling gebeurt telkens voor een periode van 2 jaar.

Op 31 maart 2016 heeft de Minister van Financiën en Overheidsorganisatie met brief d.d. 31 maart 2016 kenmerk MFO/CAft 0006-16, een voorstel tot vaststelling van de gehele collectieve sector voor de periode 1 januari 2016 tot 1 januari 2017 vastgelegd. In het voorstel van de collectieve sector zijn de volgende entiteiten opgenomen:

- Land Aruba
- Het uitvoeringsorgaan AZV
- De Sociale Verzekeringsbank
- Serlimar
- Aruba Tourism Authority
- Universiteit van Aruba

Inmiddels zijn de eerste afspraken gemaakt met het CAft om de voorgestelde collectieve sector als zodanig vast te stellen. Vanwege de korte periode tussen eerdergenoemde brief en de termijn waarbinnen deze 1^e kwartaalrapportage is uitgebracht, was het niet meer haalbaar om de gehele collectieve sector op te nemen. Naar verwachting zal in de 2^e kwartaalrapportage omtrent de collectieve sector worden gerapporteerd.

Ministerie van Financiën en overheidsorganisatie

L.G. Smith Blvd. 76
Oranjestad, Aruba
Tel. (297) 528 4900
www.overheid.aw